

INTERPELLATION 3/2013 rd

Stödet till Cypern som ett led i den ekonomiska krisen i euroområdet

Till riksdagen

Cypern är det femte eurolandet som ansöker om ett räddningspaket

Vi har sett samma skådespel åtskilliga gånger tidigare: Det första räddningspaketet till Grekland, pengarna till Irland, stödet till tyska och franska banker via Portugal, det andra räddningspaketet till Grekland, uppbackningen av hela den spanska banksektorn samt de sänkta låneräntorna och förlängda återbetalningstiderna i Grekland. Nu är det då dags för det cypriotiska spekulerandet och för att återigen låta finansindustrin blåsa oss, med hjälp av Cypern. Man har börjat rädda pengar som har ett mycket tvivelaktigt ursprung.

Dessa skådespel har alla slutat på samma sätt - vi finländare betalar! Dessutom har vi genom skattemedel och statlig säkerhet understött låneprogram i Island, Lettland, Rumänien och Ungern. Alla dessa hjälpinsatser, dvs. bail-outs eller med andra ord stödpaket, strider mot de fördrag som EU, den union som vi anslöt oss till 1995, självt har ingått. I klarspråk är de olagliga enligt fördragsartiklarna, alltså paragraferna, 123 och 125.

Man har efter 2010 sakta och nästan omärkligt i det offentliga lyckats skapa en bild av att lagen tvingar oss att medverka i den lättsinniga medelsanvändning som bankspekulanterna i söder ägnar sig åt. Katainens regering gräver ivrigt i kistan med de finländska skattebetalarnas pengar, och finska staten ställer upp som borgensman. När det gäller Cypernpaketet försöker man nu på

samma sätt ge sken av att vi absolut måste hjälpa till att rädda skatteparadisets penningtvättare — eftersom investerarna nu tvingas bära åtminstone ett litet ansvar. Så får det helt enkelt inte gå till. Det har i alla tider varit finländarnas övertygelse att man måste vara samvetsgrann i penningfrågor och att lagar om hur pengarna används ska följas särskilt noggrant. Det är orsaken till att Finland förmodligen är världens minst korrumperade land.

Grundfrågan är fortfarande varför i all världen euroländerna tog sig för att rädda andra euroländer, trots att det strider mot våra egna fördrag. Varför ställer vi upp i detta sjabbel? Mönstret är varje gång det samma: En nattlig föreställning i sista stund, vi är tvungna att handla här och nu annars faller landet, annars faller ekonomin och exporten upphör på en timme.

Det har redan länge varit internationella valutafonden IMF:s uppgift att sköta problemen i länder som befinner sig i ekonomisk kris och att låna dem pengar. Varför kände sig euroområdet manat att tränga in i IMF:s revir? Svaret är enkelt: IMF skulle inte ha haft särskilt stort intresse för vad de behövliga åtgärderna i t.ex. Grekland skulle ha inneburit för den franska och den tyska banksektorn, som efter finanskrisen var i mycket dåligt skick. Politikerna i de mäktiga länderna i euroområdet stirrar självklart bara på den egna naveln. De intresserar sig bara för banksektorn i det egna landet och för hur de politiskt och ekonomiskt kan klara sig undan det ytterst problemfyllda miljardstödet till banksektorn. De ansåg

det politiskt enklare att prata strunt om solidaritet och på omvägar stödja den egna banksektorn genom att bevilja krisländerna pengar — för att krisländerna därigenom skulle kunna återbetala sina lån i de tyska och franska bankerna. Den här politiken hade förstås ytterligare en fördel: Man lyckades samtidigt lura Finland och andra liknande euroländer att bära ansvaret, trots att vår banksektor inte har några större fordringar på krisländerna.

Motiveringarna till det moraliska förfallet

Cypernpaketet har många element som gör det moraliskt, ekonomiskt och politiskt ansvarslöst:

Stödbeloppet är enormt i jämförelse med den cypriotiska samhällsekonomin. Finländska skattemedel används nu för att stödja ett skatteparadis som själv inte tar ut de behövliga skatterna. Dessutom räddar vi ytterst tvivelaktiga penningkällor och stödjer penningtvätt.

Cypern har ingått i euroområdet i fem år. På den korta tiden lyckades dess banker slösa bort 100 procent av bruttonationalprodukten. På bara fem år gjorde de alltså slut på hela ekonomin. Landets statsskuld är nu uppe i 89,7 procent av bruttonationalprodukten, och genom stödpaketet ökar skulden ytterligare. I praktiken har Cypern näst intill obefintliga möjligheter att klara av skulderna. Det innebär att återbetalningstiderna senare måste förlängas och till slut måste lånen avskrivas. Men den dagen sitter våra nuvarande beslutsfattare på andra stolar och bär ansvar för helt andra frågor.

Normalt talar man om länder med ett banksystem. I Cyperns fall måste vi tala om ett banksystem med tillhörande land. Det finns ett enkelt svar på frågan hur bankerna lyckats förlora så otroliga belopp: Banksektorn i Cypern är enorm och bankernas balansräkningar är 8 till 10 gånger så stora som landets ekonomi. Bankernas förluster på något över 10 procent blir genast hundra procentiga när de lastas över på skattebetalaren. Svaret på hur banksektorn i Cypern kunnat svälla upp är att landet är ett skatteparadis med omfattande penningtvätt.

Att landet är ett skatteparadis har länge varit känt, men den verkliga efterfrågeboomen på landets tjänster började med EU-medlemskapet 2004 och fick ytterligare fart då landet införde euron 2008. Antalet skrivbordsföretaget mer än fördubblades, och bankernas balansräkningar växte i ännu snabbare takt. Det kan inte vara rätt, det som sker: Att trots att ett land har en så låg skattenivå att det inte tar ut egna skatter, så anser EU det riktigt att de länder där man fortfarande betalar skatt ska stå för notan i lågskattelandet. I högtidstalen hytter man med fingret, men i själva verket packas pengarna redan ned i värdetransportväskorna.

Den mest ofattbara vändningen i den cypriotiska tragikomedin är att Finlands regering var en av dem som godkände det första beslutet om krispaketet, som bl.a. innebar att man bröt insättningsgarantin. Förslaget drog undan trovärdigheten för hela insättningsgarantin. Vår regering, som betonat att investerarna måste bära sitt ansvar, godkände alltså att man kunde sno åt sig närmare sju procent av pengarna på fattiga pensionärs och lågavlönade arbetares bankkonton. Enligt finansminister Jutta Urpilainen har Finland ända från början varit redo att stödja Cypern även i det fall att det förekommer penningtvätt där.

Samhällsfreden äventyras

Att kasta sig in i finansindustrins spel under starka brösttoner kan bli riktigt dyrt för Europa. Redan i dag kan man särskilt i de sydeuropeiska länderna se hur samhällsfreden sviktar. Arbetslösheten ökar i alarmerande takt. Enligt tidningen Helsingin Sanomat fanns det i februari 19,1 miljoner arbetslösa i euroområdet. I Spanien och Grekland närmar sig ungdomsarbetslösheten 60 procent, vilket enligt tidningen har medfört oroligheter. På ett år har arbetslösheten bland unga ökat med flera procentenheter också i Italien, Portugal, Slovakien och Frankrike. Vi kan alltså konstatera att finansindustrins vilseledande bail out-policy skapar ekonomiska flyktingar runtom i Europa.

Också professor Sixten Korkman vid Aalto-universitetets handelshögskola menar att det står klart att en kraftig åtstramning av finanspolitiken i de sydeuropeiska staterna inte är bra för de nationella ekonomierna eller euroområdet.

Vad blev det av säkerheterna och stresstesterna?

Har man återigen övergett kravet på att Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) ska ha status som prioriterad fordringsägare? Om det är så, vad blev det då av de säkerheter som SDP så högljutt förfäktade? Glömde man bort dem med avsikt? I det ESM-fördrag som godkändes av riksdagen talas det om att ESM har status som prioriterad fordringsägare, men nu är det plötsligt inte så. Likaså säger fördraget att ESM inte kan rekapisera banker direkt, utan det måste alltid skötas via det land där banken har sitt säte. Trots det gör man nu ESM till en skräpbank för hela Europa och avser att genom mekanismen tillåta direkt rekapisering av banker. Hur är detta möjligt utan att en ändring av ESM-fördraget har godkänts i stora salen?

EU:s bankinspektion undersökte bankernas förmåga att klara av kriser genom att utsätta dem för stresstester. Testerna gav Cyperns största banker rena papper. Hur i all världen är detta möjligt? Väcker det inte något som helst intresse hos regeringen? Enligt testerna hade bankerna tillräckligt kapital och tillräckligt effektiva metoder för att hantera risker och klara av också hårda påfrestningar. Vi kan bara konstatera att stresstesterna inte var annat än skönmålning.

Av de sjutton länderna i euroområdet är Cypern de facto det femte som råkat i klistret. Så här långt har med andra ord nästan vart tredje euroland behövt stöd av de finländska skattebetalarna. Man har på något sätt skapat en bild av att vi dessutom är tvungna att rädda skatteparadiserna. Bankirer som spekulerat i statslån kommer än en gång undan genom kryphålen. Allt detta bygger upp till det största problemet - det moraliska fallet. Med Jan Hurris ord är det snart bara god-

troga dumbommar som betalar skatt i den här unionen.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Tänker ni också i fortsättningen ställa er helt likgiltiga till det faktum att EU fortgående och systematiskt har brutit mot sina egna regler,

tänker regeringen, i enlighet med sitt eget program, söka säkerhet för Finlands del av lånen, i det fall att ESM inte får status som prioriterad fordringsägare,

hur kunde Finlands finansminister godkänna det första beslutet om stödpaketet, där man godkände att insättningsgarantin bryts,

varför utsträcktes inte investeransvaret till dem som placerat i cypriotiska statsobligationer,

har ni fått fram hur stora belopp som försvann från de cypriotiska bankernas utländska filialer, medan cyprioter köade vid öns bankautomater för att kunna göra ett maximiuttag på tvåhundra euro,

vore det inte rätt att först utreda om vi stöder penningtvättare innan paketet beviljas, och

på vilka sätt har ni kontrollerat att Cypern kan betala tillbaka sina skulder, trots att landets skuld redan nu är uppe i 89,7 procent av bruttonationalprodukten och det aktuella stödpaketet på 10 miljarder euro är i storleksordningen 60 procent av landets bruttonationalprodukt?

IP 3/2013 rd — Timo Soini /saf m.fl.

Helsingfors den 5 april 2013

Timo Soini /saf
Juho Eerola /saf
Ritva Elomaa /saf
Teuvo Hakkarainen /saf
Jussi Halla-aho /saf
Lauri Heikkilä /saf
James Hirvisaari /saf
Reijo Hongisto /saf
Olli Immonen /saf
Ari Jalonen /saf
Anssi Joutsenlahti /saf
Johanna Jurva /saf
Arja Juvonen /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Pentti Kettunen /saf
Kimmo Kivelä /saf
Osmo Kokko /saf
Laila Koskela /saf
Jari Lindström /saf
Maria Lohela /saf

Anne Louhelainen /saf
Pirkko Mattila /saf
Lea Mäkipää /saf
Hanna Mäntylä /saf
Martti Mölsä /saf
Mika Niikko /saf
Jussi Niinistö /saf
Pentti Oinonen /saf
Tom Packalén /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Ismo Soukola /saf
Maria Tolppanen /saf
Reijo Tossavainen /saf
Kaj Turunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Pertti Virtanen /saf
Ville Vähämäki /saf
Juha Väätäinen /saf